

Danish University Colleges

Vejledning for eksaminatorer og medbedømmere ved Socialrådgiveruddannelsen i Aarhus

Montes de Oca, Lis; Hansen, Anne Iben

Publication date:
2019

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Montes de Oca, L., & Hansen, A. I. (2019, sep.). Vejledning for eksaminatorer og medbedømmere ved Socialrådgiveruddannelsen i Aarhus.

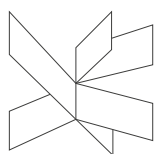
General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Vejledning for eksaminatorer og medbedømmere ved Socialrådgiveruddannelsen i Aarhus

Mange forhold omkring prøver er retligt reguleret. Der er også en række forhold, hvor vi selv lægger rammerne som følge af de retlige rammer f.eks. når vi udarbejder prøvebestemmelser. For at planlægning og afvikling af prøver på Socialrådgiveruddannelsen lever op til reglerne på området, så kvalitetssikres vores prøver i et tæt samarbejde mellem uddannelse, studieadministration og Censorekretariat.

Denne vejledning er tænkt som en hjælp til såvel nye som erfarne eksaminatorer ved Socialrådgiveruddannelsen i Aarhus. Vejledningen her kan ikke besvare alle spørgsmål og opstår der tvivl eller er der uklarheder, så kontakt studiekoordinator:

Iben Hansen ih@via.dk
87553316

Kend det retlige grundlag

Formålet med prøver er at dokumentere, i hvilken grad den studerende opfylder de faglige mål, der er fastsat for uddannelsen i Studieordningen. Karakteren fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af i hvilken grad præstationen opfylder de mål som skal bedømmes. Det er således de samlede læringsmål, der udprøves gennem såvel skriftlige som mundtlige individuelle præstationer. Der er en forventning om, at du som eksaminator er bekendt med det retlige grundlag for eksamen, hvilket er følgende bekendtgørelser:

Eksamensbekendtgørelser

Eksamensbekendtgørelsen fastsætter bl.a. rammer og krav til prøvebestemmelserne, tilrettelæggelse, gennemførelse, roller og ansvar samt klager over prøver. Heri ligger også hjemmel til dispensation fra regler fastsat af uddannelsen.

BEK nr. 1500 af 02/12/2016 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=184136>

BEK nr. 1081 af 28/08/2018 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202677>

Karakterbekendtgørelsen og karakterskala

Enhver bedømmelse af en præstation indeholder et element af skøn af en individuel præstation. Derfor er vigtigt, at både censor og eksaminator har øje for at minimere den usikkerhed, der ligger i skønnet, hvilket blandt andet karakterskalaen støtter op om.

Karakterskalaen fremgår af Karakterbekendtgørelsen og fastsætter, at det handler om at bedømme i hvilken grad den studerendes præstation opfylder læringsmålene, og om at vurdere den studerendes præstations mangler i forhold til læringsmålene.

BEK nr. 114 af 03/02/2015 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=167998>

Studieordningen herunder læringsmål og prøvebestemmelser

Studieordningen er helt central i forståelsen af den studerendes læringsmål og er derfor et afgørende redskab for eksaminators arbejde fra prøvens begyndelse til votering samt grundlaget for bedømmelsen med udgangspunkt i læringsmålene.

<https://studienet.via.dk/sites/uddannelse/sr/aarhus/Sider/default.aspx>

Forvaltningsretten

Forvaltningsretten fastsætter en række forhold og pligter, som man skal varetage og sikre i forbindelse med prøverne.

Blandt det vigtigste vil vi her fremhæve eksaminators notatpligt og tavshedspligt.

Notatpligt

Begge bedømmere har notatpligt.

Det er meget forskelligt, hvor mange notater man tager, men for senere at kunne begrunde en afgørelse i forbindelse med en klage, er det vigtigt at prioritere notatpligten højt. Det kan være svært at huske et prøveforløb, hvis man har mange prøver inden for kort tid.

Censor har udvidet notatpligt. Af eksamensbekendtgørelsen fremgår, at censor skal gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til personligt brug ved udarbejdelse af en udtalelse i en eventuel klagesag. Notaterne skal opbevares i et år.

Eksaminator har en tilsvarende forpligtelse, dog således at censors pligt til at gøre notater rækker videre end eksaminators, idet denne skal have mulighed for at styre prøveforløbet m.v.

Bedømmernes notater fra eksamen skal udleveres, hvis en studerende beder om noterne i forbindelse med aktindsigt og/eller ved behandlingen af en klage over en prøve.

Tavshedspligt

Tavshedspligten følger af forvaltningslovens § 27, LBK nr. 433 af 22/04/2014 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=161411> samt af straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, LBK nr. 1156 af 20/09/2018 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202516>

At bedømmerne og den konkrete prøve er omfattet af tavshedspligt betyder for det første, at vorteringen og bedømmelsen ikke må refereres til anden side. For det andet betyder det, at personlige og fortrolige oplysninger om enkeltpersoner må ikke videregives. Det kan f. eks. forekomme, at en studerende i forbindelse med prøven oplyser om en diagnose eller opvækstvilkår.

Plagiat

Får du som eksaminator mistanke om plagiat, er det dit ansvar at gøre uddannelsen opmærksom på dette. Urkundrapporten rapporterer på tekstlighed og ikke plagiat. En mistanke kan opstå bl.a. ved en høj procent i tekstlighed i WISEflows Urkundrapport. Vi har ikke fastsat en grænse for hvornår vi skal reagere, da en lav grad af tekstlighed kan være plagiat og en høj tekstlighed kan være i orden, hvis der er kildehenvisninger i opgaven (APA).

En evt. mistanke må ikke indgå i hverken vurdering eller bedømmelse, da plagiat er som udgangspunkt et disciplinært problem og ikke et bedømmelsesproblem. Mistanke om plagiat har dermed ikke opsættende virkning, og prøven kan gennemføres, mens studieadministrationen behandler mistanken. Har du brug for vejledning ift. at vurdere om der er grundlag for en begrundet mistanke om plagiat, så kontakt studiekoordinator med ansvar for eksamen.

Censor har ikke adgang til Urkundrapporten.

Prøven begynder – prøven slutter

En prøve begynder når opgaven, forberedelsesmateriale, opgavetitel, prøvespørgsmål er udleveret i WISEflow.

Ved mundtlig eksamen forstås dette som det tidspunkt, hvor eksaminanden træder inden for i det lokale, hvor eksaminationen skal foregå.

Prøven slutter, når bedømmelsen og begrundelsen er afgivet. Herefter skal eksaminanden forlade lokalet. Kun hvis det fremgår af prøvebestemmelsen, kan den studerende få feedback.

Det kan være relevant og nødvendigt at henvise til studievejledning med henblik på klagevejledning.

Systematik

Medbring som minimum en oversigt over læringsmålene. Sæt dem evt. op i et skema til notater uden, at det bliver en tjekliste.

WISEflows annotationer kan yde støtte til en systematik sammen med en oversigt over læringsmålene. Nogle eksaminatorer har udarbejdet en retteprotokol og/eller en voteringsprotokol.

Ved skriftlig prøver kan der være udarbejdet en rettevejledning, som kan understøtte en systematik ved votering og bedømmelse.

Rettidighed

Vi kræver rettidighed i afleveringen af vores studerende og afviser deres aflevering, hvis den afleveres for sent. Det forventes med rette også, at vi selv overholder rettefrister ift. bedømmelser af skriftlige opgaver.

At være eksaminator eller censor

Det er eksaminators ansvar, at der tilvejebringes et forsvarligt og individuelt bedømmelsesgrundlag i forhold til modulets læringsmål, og det er censors opgave at kontrollere, at dette sker.

Samlet skal bedømmerne bestræbe sig på at afvikle en god eksamen i en dialogbaseret form, som tilvejebringer et pålideligt bedømmelsesgrundlag.

Eksaminator rolle og ansvar:

- Eksaminator tager imod censor og er behjælpelig med praktiske forhold ifb. eksamensafviklingen
- Det er eksaminators rolle at styre eksaminationen og tilvejebringe bedømmelsesgrundlaget
- Det er eksaminators opgave at stille forståelige spørgsmål - får man tilfredsstillende svar, skal man hæve kompleksiteten og får man utilfredsstillende svar, skal man sænke kompleksiteten.

Grundet opgavens kompleksitet tilstræbes det, at der er tid til at nyansatte kan overvære en række mundtlige prøver før vedkommende selv får opgaven. Dette sker gennem portefølje og L/H fordeling. Mentor er behjælpelig med at tilrettelægge overværelser af prøver og gerne deltagelse i votering ved skriftlige prøver også.

Censor rolle og ansvar:

- Det er censor rolle at være kontrollant, facilitator og bedømmer.

- Censor må gerne stille uddybende spørgsmål direkte til eksaminanden alene for at sikre et tilstrækkeligt bedømmelsesgrundlag.
- Censorformandsskabet har udarbejdet en vejledning til de beskikkede censorer, således at de alle er informerede om deres regelgrundlag og rolle i forbindelse med prøver.

Før prøven

Forventningsafstemning

Hvis censor ikke tager initiativ til at sikre, at begge parter er indforståede med roller og ansvar, så skal eksaminator gøre det. Forventningsafstemningen kan tage udgangspunkt i ovenstående afsnit om roller og ansvar.

Formøder

Formødet skal i det væsentlige således anvendes til:

- at sikre fælles viden om hvad der indgår i bedømmelsesgrundlaget jf. prøvebestemmelsen
- at fastlægge en klar procedure for eksamensforløbet, herunder koordinering af bedømmernes ønsker til undersøgelsestemaer og konkrete spørgsmål
- at tilrettelægge og sikre praktiske aftaler om pasning af tid, forløb, temaer m.v.

Dagsordener er ikke forpligtende for eksamensforløbet, men censor og eksaminator skal vurdere om eksaminandens dagsordensforslag er egnet til at belyse relevante områder, som skønnes nødvendige for at sikre et tilstrækkeligt bedømmelsesgrundlag.

Formødet må ikke få karakter af votering. Der må ikke ske en foreløbig fastlæggelse af en karakter. Der må gerne drøftes 'et karakterområde' (nederste, mellemste eller øverste karakterniveau), hvis det kan fremme en præcisering af det taksonomiske niveau for den forestående eksamen.

Eksaminator eller andre fra uddannelsesstedet må ikke informere censor om forhold, som ikke har retlig eller faktisk betydning for eksamen (prøveforsøg, studieadfærd eller lignende).

Derimod må der gerne og skal der informeres om funktionsbegrænsninger, som uddannelsesstedet har dispenseret for i forbindelse med eksamen, f.eks. ordblindhed, døvhed og lignende.

Mundtlig prøve

Eksaminator byder velkommen, giver en kort præsentation af censor, roller og opgaver, og i øvrigt demonstrerer over for den studerende, at man som eksaminator har ansvar for styring af prøveforløbet.

Individuelt bedømmelsesgrundlag - også ved prøver i grupper

Bedømmelsesgrundlaget er individuelt, og karakteren er individuel.

Mundtlige prøver kan tage udgangspunkt i et gruppefremstillet produkt, og der kan afholdes mundtlige prøver i grupper. Voteringen skal tage afsæt i det samlede skriftlige produkt, såfremt det indgår i bedømmelsesgrundlaget og ikke alene i eksaminationsgrundlaget.

Ved prøver i grupper er samarbejdet mellem bedømmerne, systematikken og notatpligten også vigtigt, da der skal være grundlag for en individuel bedømmelse, og det er krævende at afholde mundtlige prøver i grupper, da der er mange og meget at forholde sig til. Ydermere skal man kunne besvare klager over prøver, der indgives individuelt. Man kan med fordel bede de studerende om at lave navneskilte og sikre sig en systematik, således at man kan indgå i voteringen ift. individuelt bedømmelsesgrundlag.

Votering

Voteringen begynder, når det er meddelt eksaminanden, at prøven er afsluttet, og pågældende har forladt eksamenslokalet sammen med eventuelle tilhørere. Eksaminanden og tilhørere må ikke efterlade personlige ejendele eller andet materiale, da det skal sikres at voteringen ikke optages på medbragt mobiltelefon eller andet medie.

Kun censor og eksaminator må være til stede under voteringen – dog kan den eksamensansvarlige bestemme, at kommende eksaminatorer og censorer skal have ret til at være til stede som tilhørere.

Censor leder voteringen. Censor voterer først, dernæst eksaminator. Censor skal påse, at de personer, der deltager i voteringen, er bekendt med karakterskalaen og dens anvendelse. Censor skal også påse, at den faktiske anvendelse af karakterskalaen sker i overensstemmelse med Karakterbekendtgørelsens regler.

Udregning af karakter

Viser det sig at bedømmerne ikke er enige om karakterniveau, skal man fortsætte med at votere indtil man endeligt må konkludere, at man ikke kan blive enige om bedømmelsen. Karakteren udregnes herefter som et gennemsnit mellem de to karakterer. Dog med det forbehold, at er der ikke et gennemsnit, der lægger sig midt mellem to karakterer, er det den karakter, der er tættest på censors bedømmelse, der bliver endelig. Censor er bekendt med udregningen jf. Censorvejledningen.

Skriftlige prøver

Votering

Det aftales mellem censor og eksaminator, hvornår, hvor og hvordan voteringen skal ske. Det er således op til bedømmerne selv inden for den tidsfrist, der fremgår af studieordningen at votere telefonisk eller skriftligt samt sikre, at bedømmelse finder sted.

Efter prøven

Når bedømmelsen er afgivet, er prøven slut og der er ikke yderligere dialog mellem eksaminand og bedømmerne ift. den konkrete prøve. Med mindre der er tale om en skriftlig, individuel prøve, som den studerende ikke har bestået, da kan den studerende opsøge feedback hos eksaminator. Nogle eksaminatorer vælger at give studerende, som helt tydeligt ikke har kunnet høre begrundelsen for bedømmelsen, en gentagelse af begrundelse, men altså ikke en feedback. Gentagelse af begrundelse er ikke noget den studerende har krav på og kan henvises til karakterbekendtgørelsens beskrivelse af karakteren.

Klager over prøver

Når den studerende får bedømmelsen, kan den studerende have behov for at drøfte bedømmelsen, såfremt vedkommende ikke synes, at den er rimelig. Den studerende skal henvises til klagevejledning i Studievejledningen eller hos Studiekoordinator med ansvar for eksamen, da den studerende kan have behov for at drøfte bedømmelsen eller forløbet med henblik på at træffe en beslutning om, hvorvidt der skal klages.

Studieadministrationen håndterer klageprocessen, og hvis man som bedømmer er i tvivl eller har brug for vejledning, så kontakt gerne studiekoordinator med ansvar for eksamen.

Klager over censor

Hvis eksaminator erfarer, at en censor ikke lever op til bestemmelserne for censors virke ved en prøve, så skal man rette henvendelse til studiekoordinator med ansvar for eksamen eller uddannelsesleder, således at der kan træffes afgørelse om, hvorvidt der skal indgives en klage til censorformandskabet.

Klager over eksaminator

Modtager vi en klage over en konkret eksaminators adfærd ved en prøve behandles denne af uddannelsesleder. Klager over generelle forhold behandles af studiekoordinator med ansvar for eksamen.

Censorindberetninger

Studiekoordinator med ansvar for eksamen udarbejder årligt en rapport på baggrund af censorindberetninger og forelægger denne til drøftelse på LGU.

Interne prøver – mundtlige og skriftlige

Ved interne prøver tager vi BEK nr. 114 af 3. februar 2015 (karakterbekendtgørelsen) § 11 i anvendelse

§ 11. Medvirker en eksaminator og en censor ved bedømmelsen, gives bedømmelsen efter drøftelse mellem dem.

Stk. 2. Er eksaminator og censor ikke enige om karakteren, giver de hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Ligger gennemsnittet midt imellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter, og ellers nærmeste lavere karakter.

Stk. 3. Er eksaminator og censor ikke enige om, hvorvidt præstationen skal bedømmes til »Bestået« eller »Ikke bestået«, er censors bedømmelse afgørende.

Ved de interne prøver medvirker to bedømmere: en eksaminator (bedømmer) og en censor (medbedømmer).

Ved prøver, hvor de studerende er tildelt en vejleder fungerer vejleder som eksaminator. Ved prøver hvor opgaverne stilles i en kombination af fagområder udpeger uddannelsesleder for den konkrete prøveform, hvem der fungerer som eksaminator.

Bedømmerne beslutter indbyrdes, hvem der er bedømmer, og hvem der er medbedømmer. De skal dog bytte roller halvvejs i forløbet.

Bedømmer varetager de samme opgaver, som eksaminator har ved de eksterne prøve:

- Det er eksaminators rolle at styre eksaminationen og tilvejebringe bedømmelsesgrundlaget
- Det er eksaminators opgave at stille forståelige spørgsmål - får man tilfredsstillende svar, skal man hæve kompleksiteten og får man utilfredsstillende svar, skal man sænke kompleksiteten.

Medbedømmer varetager i udgangspunkt det ansvar, som et fastsat for eksterne censor i Eksaminationsbekendtgørelsen:

- Udvidet notatpligt
- Sikring af individuelt bedømmelsesgrundlag

Som hovedregel lægger medbedømmer ud med en karakter og hvis der ved votering viser sig uenighed, skal man votere videre derfra indtil man kan konstatere at votering ikke bringer parterne til enighed. I så fald bringes §11, stk. 2 i anvendelse og det noteres, at der har været uenighed.

Mere viden

Litteratur

Raaheim, A. (2016). Eksamensrevolutionen. Råd og tips om eksamen og alternative vurderingsformer, (3), 146. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1893-8981-2017-03-08>

Tofteskov, J., & Leth Andersen, H. (2016). *Eksamen og eksamensformer: betydning og bedømmelse* (2nd ed.). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Lovgrundlag

Uddannelses- og Forskningsministeriets bekendtgørelse nr. 1500 af 2. december 2016 om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser med senere ændringer

Uddannelses- og Forskningsministeriets bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakter-skala og anden bedømmelse (Karakterbekendtgørelsen)

Uddannelses- og Forskningsministeriets bekendtgørelse nr. 766 af 24. juni 2011 om uddannelse som socialrådgiver med senere ændringer (Uddannelsesbekendtgørelsen)

Forvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer

Persondataforordningen. Europa-Parlamentets og Rådets forordning, EU 2016/679 af 27. april 2016.

Databeskyttelsesloven, lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

Offentlighedsloven, lov nr. 606 af 12. juni 2013 med senere ændringer